

sen af disse Sager. Ved Hjælp af deres egen Levevis forstaa de ogsaa Betydningen af den Maade, hvorpaa der opdyrkes. Derfor kunne de bedre end nogen anden værdsætte, hvad der sker. Det vilde derfor ikke være urimeligt, om man samtidig med, at man gav disse Laan i særlige Hænder, her og der kunde give — naturligvis efter visse Regler, efter Indstilling fra Mænd, der vare valgte til at undersøge disse Forhold, eller helst fra Kommuneraadene —, Mænd, der godtgjorde, at de havde opdyrket saa og saa meget Hede, et vist Beløb for hver Tønde Land, de havde opdyrket, idet der dog naturligvis maatte tages Hensyn til, at det ikke er hver Tønde Land, hvis Opdyrkning har kostet Opdyrkeren det samme eller har samme samfundsmæssige Betydning. Der ved vilde det rette være naaet, og jeg skal derfor henstille til den højtærede Minister at tage Sagen op ved Siden af det, han alt har gjort, og som jeg er ham meget taknemmelig for.

Endnu vil jeg gøre en Bemærkning med Hensyn til Opbrydningen af Al. Man lagde maaske Mærke til, at jeg, da det ærede Medlem for Vejle Amts 4de Valgkreds (N. C. Jensen) havde Ordet, afbrød ham med den Bemærkning, at den Pris, han satte for Opbrydning af en Kvadratfavn Al, var for lille, og det er jeg fuldstændig klar over. Jeg tør ikke i Øjeblikket sige, hvad Prisen er, men jeg skulde tro, at mange Steder, hvor der er Tale om den saakaldte Jernal, vil den Pris, han der nævnte, snarere blive Prisen pr. Kvadratalen end pr. Kvadratfavn. Nu har det ærede Medlem senere rettet Udtrykket „pr. Kvadratfavn“ til „pr. løbende Favn“, som altsaa er 1 Alen i Bredden og 1 Alen i Dybden, og det kan gerne være, at det mange Steder er den almindelige Betegnelse, men saa ville de Resultater, han kommer til ved sin Beregning, ikke holde Stik, thi saa bliver Udgiften med Tillegg af Hedejord, som jeg antager koster et halvt Hundrede Kr., godt 500 Kr. Men det er saa meget, at man paa de Egne kan købe bedre Jord for langt mindre.

I det hele kunde jeg fristes til at gentage en Sætning, jeg før har sagt til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Jeg sympatiserer saa stærkt med alle Forslag og Bevillinger, der gaa ud paa at komme de smaatstillede i Samfundet til Hjælp, at det er ubehageligt for mig — ligesom det er ubehageligt for dem, der dele min Grundanskuelse — atter og atter at se, at de

Herrer have for lidt praktisk Forstaaelse af disse Sager. Jeg nærer ikke Spor af Tvivl om deres gode Villie, men det fremgaar atter og atter af deres Udtalelser, at de ikke have det Kendskab som vi, der bo paa disse Egne og delvis leve under samme Kaar som de, der skulle hjælpes, maa siges at have. Sagen er forkert greben an, fordi det ikke er personlig Erfaring og Kendskab til, hvad det er, der behøves, som ligger bag. (K. M. Klausen: Hvorfor stiller De da ikke Forslag?) Jeg skal sige det ærede Medlem, hvorfor jeg ikke selv stiller Forslag. Det er, fordi jeg vil gaa den Vej, den højtærede Minister antyder. Jeg tror nemlig, at her kan man let løbe sig en Staver i Livet. Hvis man griber Sagen an paa det ganske løse, vil det være uhyre vanskeligt at faa den afgjort til virkelig Nytte for den enkelte Hededyrker paa samfundsudviklende Maade. Navnlig maa vi med stor Kærlighed støtte alle Bestræbelser, der kunne føre til, at Folk i Stedet for at udvandre blive hjemme og opdyrke vor egen Jord. Det er sikkert nok vanskeligt at finde de rette Midler, saa at Misbruget ikke bliver stort. Derfor tror jeg, man skal lempe sig stille frem. De nuværende Landboorganisationer have gennem mange Aar gjort et stort Arbejde, og selv inden for det Omraade, der her er Tale om, er der f. Eks. ved Præmier for Ajlekummer og forskellige Dyrkningspræmier gjort meget for at forbedre Forholdene. Naar man spørger mig, hvorfor jeg ikke stiller praktisk gennemgribende Forslag, svarer jeg, at det er, fordi jeg tror, at vi skulle gaa vor stille Gang i den rigtige Retning, og fordi jeg ubetinget har en god Tro til, at den nuværende højtærede Landbrugsminister vil gøre dette. For øvrigt vil jeg indrømme det ærede Medlem, at jeg maaske skulde have været noget mere virksom i denne Retning. Naar jeg ikke har været det, skyldes det maaske dels mit eget Naturel og dels den Omstændighed, at der kommer saa lidt ud af Tale. Der er talt derom atter og atter, og jeg synes, at der er adskillige, der maaske tale alt for meget. Det kan ogsaa have gjort mig lidt tilbageholdende i den Retning. Hvis vi skulle opnaa noget, som virkelig skal gøre Nytte, er det rigtigere at skride stille og sikkert fremad efter nøje indhentede Oplysninger end at tage en almindelig Bevilling paa løs Haand og saa sige til den ærede Minister: Vær saa årtig, administrer med den! Jeg har desuden nogen Grund til at tro, at hvis den højtærede Minister havde taget de 30,000